

DECIZIE

10 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău
al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient
accesoriu societatea cu răspundere limitată „Maran” cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015

c o n s t a t ă

La data de 09 februarie 2015 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenient
accesoriu SRL „Maran” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la data de 04 noiembrie 2014,
Primarul General al mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 1142-d, prin care a investit SRL
„Maran” cu dreptul de beneficiar al amenajării în cadrul proiectului-pilot „Parcul de
aventură”, în Parcul „Valea Trandafirilor”.

Susține că, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006
privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legalității dispoziției
enunțate și a constatat că aceasta a fost emisă cu încălcarea prevederilor legislației în
vigoare.

Afirmă că, la data de 22 decembrie 2014, a înaintat Primarului General al mun.
Chișinău notificarea nr. 1304/OT4-2220, prin care a solicitat abrogarea dispoziției
nominalizate, însă nu a primit nici un răspuns.

Solicită anularea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1142-d din 04
noiembrie 2014 „Cu privire la amenajarea unui Parc de aventură pe teritoriul Parcului
„Valea Trandafirilor”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 aprilie 2015 s-a admis
acțiunea și s-a anulat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.1142-d din 04
noiembrie 2014 „Cu privire la amenajarea unui Parc de aventură pe teritoriul Parcului
„Valea Trandafirilor”.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, Primarul General al mun. Chișinău era în drept să permită amenajarea Parcului de aventură pe teritoriul Parcului „Valea Trandafirilor” doar în urma stabilirii relațiilor funciare dintre Consiliul mun. Chișinău cu persoana juridică, care intenționează să efectueze amenajarea respectivă. Mai mult ca atât, prin răspunsul nr. 690/14 din 30 septembrie 2014 ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a atenționat că, porțiunea solicitată pentru amenajarea unui parc de distracții reprezintă pante abrupte din Parcul „Valea Trandafirilor”, iar arborii din zona respectivă au fost plantați în scopul stopării unor eventuale alunecări de teren.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015 s-au admis apelurile declarate de SRL „Maran” și Primarul General al mun. Chișinău, s-a casat hotărârea primei instanțe și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.1142-d din 04 noiembrie 2014 „Cu privire la amenajarea unui Parc de aventură pe teritoriul Parcului „Valea Trandafirilor” corespunde cerințelor art. 29 alin. (1) lit. h) și 32 alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

La data de 18 noiembrie 2015 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel, la examinarea pricinii, a aplicat eronat prevederile pertinente din Legea privind administrația publică locală, Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice și Codul Funciar.

Consideră că, intimatul era în drept să permită amenajarea Parcului de aventură pe teritoriul Parcului Valea Trandafirilor doar în urma stabilirii relațiilor funciare de către Consiliul mun. Chișinău cu persoana juridică care intenționează să efectueze amenajarea respectivă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Materialele cauzei atestă că, la data de 04 noiembrie 2014 Primăria mun. Chișinău în temeiul dispoziției nr. 1142-d a investit SRL „Maran” cu dreptul de beneficiar al amenajării în cadrul proiectului-pilot “Parcul de Aventură”, în Parcul “Valea Trandafirilor” pe sectorul cuprins între str. Trandafirilor și str. Melestiu lângă lacul Școala Marină conform schemei de situație elaborate (f.d. 7).

La data de 22 decembrie 2014 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat Primarului General al mun. Chișinău notificarea nr. 1304/OT4-2220 prin care a solicitat abrogarea dispoziției disputate (f.d. 5).

Verificînd legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015 prin prisma argumentelor invocate de recurent din perspectiva normelor de drept aplicabile în speță, Colegiul constată temeiuri de casare a deciziei instanței de apel și menținere a hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la administrarea și deetatzarea proprietății publice nr. 121 din 04.05.2007, împuternicirile de proprietar al patrimoniului unității administrativ-teritoriale sînt exercitate de consiliul local în numele unității administrativ-teritoriale.

Conform art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nr. 523 din 16.07.1999, exercitarea dreptului de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale constă în activitatea practică, desfășurată de autoritățile administrației publice locale în ce privește posesia, folosința și dispoziția proprietății publice locale în corespundere cu legislația.

Potrivit art. 10 alin. (4) din aceeași lege, proprietarul public este în drept să dispună de bunurile proprii după cum crede de cuviință, fără a încălca legislația.

În conformitate cu art. 27 din Codul funciar, proprietarii funciari au dreptul să dea terenul sau o parte din el în folosință prin arendă sau sub altă formă.

Conform art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea cu privire la administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întîi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului).

Potrivit art. 29 alin. (1) lit. a) din aceeași lege, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întîi, stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: asigură executarea deciziilor consiliului local.

Colegiul remarcă justetea concluziei primei instanțe și implicit dezaprobă raționamentele instanței de apel pronunțate pe marginea legalității dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1142-d din 04 noiembrie 2014 or, potrivit normelor legate citate supra se desprinde cu titlu de principiu că, titular al dreptului de proprietate ce aparține unității administrativ-teritoriale este consiliul local care administrează bunurile sale în mod discreționar (sub aspect economic), iar actele de gestiune efectuate în privința patrimoniului său urmează să se conformeze prevederilor legale instituite în acest sens de legiutor.

Reieșind din faptul că, instanța de judecată nu poate interveni în sfera oportunității actului administrativ emis, controlul de legalitate a actului administrativ reprezintă prerogativa prioritară a instanței de judecată, în acest sens analiza dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1142-d din 04 noiembrie 2014 atestă deficiențe la capitolul respectării procedurii de emitere a actului administrativ și a competenței organului emitent.

În această ordine de idei, intimatul în calitate de temei juridic al emiterii dispoziției litigioase invocă prevederile art. 29 alin. (1) lit. h) și art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 care posedă un caracter difuz și nu indică cu certitudine asupra abilității Primarului General al mun. Chișinău de a oferi unei persoane juridice dreptul de amenajare a unui parc de distracție, la caz SRL „Maran” cu dreptul de beneficiar al amenajării în cadrul proiectului-pilot „Parcul de aventură”, în Parcul „Valea Trandafirilor”. Colegiul consideră necesar să noteze faptul că, dispoziția art. 29 alin. (1) lit. h) din Legea cu privire la administrația publică locală face referire la supravegherea

de către primar a activităților din târguri, piețe, oboare, parcuri, spații verzi, locuri de distracție și agrement și nu la constituirea sau formarea propriu-zisă a acestora, adică însăși activitățile enunțate sunt inițiate de o altă autoritate publică locală decât primarul și anume de autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local – consiliul local. Acordarea dreptului de amenajare a unui teren necesită apriori existența un raport juridic dintre beneficiar și proprietarul (sau posesorul) terenului ce ar reglementa conduita subiecților vizați, iar având în vedere apartenența terenului disputat în speță, competent să inițieze asemenea relații funciare îi revine Consiliului mun. Chișinău.

În concluzie, Colegiul menționează că, prin emiterea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1142-d din 04 noiembrie 2014, organul executiv al administrației publice locale s-a erijat în postura de proprietar și posesor al terenului amplasat în Parcul “Valea Trandafirilor”, calitate deținută de Consiliul mun. Chișinău, ba mai mult ca atât, nu a ținut cont de constatările evidențiate în avizul nr. 690/14 din 30.09.2014 eliberat de ÎM “Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” (f.d. 9) precum și de cadrul legal pertinent.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărîrea primei instanțe a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă a tuturor probelor și stabilirea completă a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015 și a menține hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 aprilie 2015.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Maran” cu privire la contestarea actului administrativ cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 aprilie 2015.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari